

TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

POS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
İRÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPELAS
SÚDNY DVOR EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Kontakty z Mediami i Informacja

KOMUNIKAT PRASOWY nr 52/06

27 czerwca 2006 r.

Wyrok Trybunału Sprawiedliwości w sprawie C-540/03

Parlament Europejski / Rada Unii Europejskiej

TRYBUNAŁ ODDAŁA SKARGĘ NA DYREKTYWĘ W SPRAWIE PRAWA DO ŁĄCZENIA RODZIN OBYWATELI PAŃSTW TRZECICH

Prawodawca wspólnotowy nie wykroczył poza granice nałożone przez prawa podstawowe, zezwalając państwu członkowskim, które posiadają lub chcą przyjąć szczególne przepisy prawne, na zmianę pewnych aspektów prawa do łączenia rodzin.

W dniu 22 września 2003 r. Rada przyjęła dyrektywę¹, która ustala warunki, na jakich wykonywane jest prawo do łączenia rodzin, które przysługuje obywatelom państw trzecich mieszkającym zgodnie z prawem na terytorium państw członkowskich². Dyrektywa ta przewiduje przede wszystkim, że obywatel państwa trzeciego mieszkający zgodnie z prawem na obszarze Wspólnoty Europejskiej ma zasadniczo prawo do tego, by przyjmujące państwo członkowskie zezwoliło jego dzieciom na wjazd i pobyt w ramach łączenia rodzin. Jednakże, dyrektywa zezwala państwu członkowskim na stosowanie w pewnych okolicznościach uregulowań krajowych stanowiących odstępstwa od podstawowych zasad w niej ustanowionych.

Stąd w przypadku, gdy dziecko ma więcej niż 12 lat i przybędzie niezależnie od pozostałej rodziny, państwo członkowskie może, przed zezwoleniem na wjazd i pobyt, sprawdzić, czy

¹ Dyrektywa Rady 2003/86/WE z dnia 22 września 2003 r. w sprawie prawa do łączenia rodzin (Dz. U. L 251, str. 12).

² Siedemnasty i osiemnasty motyw dyrektywy uściślają, że zgodnie z Protokołem w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii oraz bez uszczerbku dla art. 4 tego protokołu i zgodnie z Protokołem w sprawie stanowiska Danii, załączonymi do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, te państwa członkowskie nie uczestniczą w przyjęciu tejże dyrektywy i nie są nią związane, ani też jej nie podlegają.

dziecko to spełnia warunek integracji określony w ustawodawstwie istniejącym na dzień wykonania dyrektywy. Ponadto państwa członkowskie mogą zażądać, aby wnioski dotyczące łączenia rodziny małoletnich dzieci były przedkładane przed ukończeniem przez nie 15 roku życia, zgodnie z istniejącym ustawodawstwem na dzień wykonania dyrektywy.

Dyrektywa przewiduje również, że państwa członkowskie mogą żądać, aby członek rodziny rozdzielonej przebywał na ich terytorium zgodnie z prawem przez okres nieprzekraczający dwóch lat przed połączeniem z członkami jego rodziny. Wreszcie, państwo członkowskie może ustanowić okres oczekiwania nie dłuższy niż trzy lata między złożeniem wniosku o łączenie rodziny a wydaniem dokumentu pobytowego członkom rodziny, w przypadku gdy ustawodawstwo państwa członkowskiego dotyczące łączenia rodziny i obowiązujące na dzień przyjęcia dyrektywy uwzględnia możliwości przyjęcia.

Uznając te przepisy za sprzeczne z prawami podstawowymi, a zwłaszcza z prawem do poszanowania życia rodzinnego i prawem do bycia niedyskryminowanym, Parlament Europejski wniósł niniejszą skargę o stwierdzenie nieważności do Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich.

Odnosnie do **prawa państw członkowskich sprawdzenia, czy dziecko w wieku powyżej 12 lat**, które przybywa niezależnie od pozostałej rodziny **spełnia warunki integracji**, Trybunał orzekł, że nie można uznać go za naruszające podstawowe prawo do poszanowania życia rodzinnego, obowiązek uwzględniania najlepiej pojętego interesu dziecka lub zasadę niedyskryminacji ze względu na wiek.

Trybunał przypomina przede wszystkim, że prawo do poszanowania życia rodzinnego w rozumieniu europejskiej konwencji o ochronie praw człowieka stanowi część praw podstawowych, które są chronione we wspólnotowym porządku prawnym i że Konwencja o prawach dziecka oraz Karta praw podstawowych Unii Europejskiej również uznają zasadę poszanowania życia rodzinnego. Dokumenty te podkreślają wagę życia rodzinnego dla dziecka i zalecają państwom uwzględnianie jego interesu, lecz nie tworzą prawa podmiotowego do wjazdu na terytorium państwa dla członków rodziny i nie mogą być interpretowane w sposób pozbawiający państwa określonego zakresu uznania przy rozpatrywaniu wniosków o łączenie rodzin.

Tutaj, w kontekście dyrektywy nakładającej na państwa członkowskie szczegółowe zobowiązania czynienia, prawo państw członkowskich do sprawdzenia, czy dziecko w wieku powyżej 12 lat, które przybywa niezależnie od pozostałej rodziny, spełnia warunek integracji, zachowuje po stronie tych państw ograniczony zakres uznania, który nie różni się od zakresu przyznanego im przez Europejski Trybunał Praw Człowieka w orzecznictwie dotyczącym tego prawa dla zrównoważenia spornych interesów w każdej konkretnej sytuacji faktycznej.

Trybunał zauważa, że państwa członkowskie powinny, na mocy dyrektywy, należycie uwzględniać - przy takim równoważeniu interesów - interes małoletniego dziecka, charakter i trwałość więzi rodzinnych danej osoby i czas pobytu tej osoby w państwie członkowskim oraz istnienie więzi rodzinnych, a także kulturowych i społecznych z państwem pochodzenia.

Wreszcie, wiek dziecka i okoliczność, że przybywa ono niezależnie od swojej rodziny stanowią również elementy uwzględniane przez Europejski Trybunał Praw Człowieka.

W końcu wybór granicy 12 lat nie wydaje się kryterium naruszającym zasadę niedyskryminacji ze względu na wiek, bowiem jest to kryterium odpowiadające pewnemu etapowi życia małoletniego dziecka, w którym dziecko to mieszkało już dość długo w państwie trzecim bez członków swojej rodziny, w ten sposób, że integracja w innym środowisku może wywołać więcej trudności. Nie można uznać, by odmienne traktowanie małżonka oraz dziecka w wieku powyżej 12 lat stanowiło nieuzasadnioną dyskryminację małoletniego dziecka. W istocie celem małżeństwa jest stworzenie trwałej wspólnoty życiowej małżonków, podczas gdy dziecko powyżej 12 roku życia niekoniecznie pozostanie długo ze swymi rodzicami.

Podobnie Trybunał orzekł, że nie można uznać, by **prawo państw członkowskich do zastrzeżenia** stosowania warunków łączenia rodzin przewidzianych w dyrektywie **do wniosków przedkładanych przed ukończeniem przez dzieci 15 roku życia** naruszało podstawowe prawo do poszanowania życia rodzinnego, obowiązek uwzględniania najlepiej pojętego interesu dziecka lub zasadę niedyskryminacji ze względu na wiek.

Trybunał uściśla, że wykładni tego przepisu nie można dokonywać w ten sposób, że zabrania on państwu członkowskiemu uwzględnienia wniosku dotyczącego dziecka w wieku powyżej 15 lat lub pozwala im tego nie robić. W istocie, o ile przepis ten skutkuje zezwoleniem państwu członkowskiemu na niestosowanie ogólnych warunków zawartych w dyrektywie do wniosków złożonych przez małoletnie dzieci powyżej 15 roku życia, o tyle państwo członkowskie jest wciąż zobowiązane badać wniosek w interesie dziecka i w trosce o sprzyjanie życiu rodzinnemu.

W odniesieniu do **możliwości odłożenia przez państwa członkowskie łączenia rodzin na dwa lata lub, w zależności od przypadku, trzy lata**, Trybunał orzekł, że pozwala im ona upewnić się, czy łączenie rodzin będzie miało miejsce na dobrych warunkach, po wystarczająco długim okresie pobytu członka rodziny rozdzielonej w państwie przyjmującym by domniemywać stałe osiedlenie i określony poziom integracji i nie narusza prawa do poszanowania życia rodzinnego. W tym kontekście, możliwość przyjęcia po stronie państwa członkowskiego może być, między innymi, jednym z czynników uwzględnianych przy badaniu wniosku, lecz nie może być rozumiana w ten sposób, że zezwala na jakikolwiek system kwotowy lub trzyletni okres oczekiwania zastosowany bez względu na szczególne okoliczności konkretnych przypadków. Przy tej analizie państwa członkowskie powinny ponadto należycie uwzględniać najlepiej pojęty interes małoletniego dziecka.

W rezultacie, nie można uznać, by dyrektywa naruszała podstawowe prawo do poszanowania życia rodzinnego, obowiązek uwzględniania najlepiej pojętego interesu dziecka lub zasadę niedyskryminacji ze względu na wiek ani sama w sobie, ani poprzez zezwolenie państwu członkowskiemu w sposób wyraźny czy dorozumiany na takie działanie.

Trybunał zatem oddał skargę.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże w żaden sposób Trybunału Sprawiedliwości.

Dostępne wersje językowe : FR, CS, DE, EN, ES, HU, IT, NL, PL, SK, SL

Pełny tekst wyroku znajduje się na stronie internetowej Trybunału
<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=PL&Submit=rechercher&numaff=C-540/03>

Tekst jest z reguły dostępny od godz. 12.00 CET w dniu ogłoszenia.

W celu uzyskania dodatkowych informacji proszę skontaktować się z

Ireneuszem Kolowcą

Tel. (00352) 4303 2878 Faks (00352) 4303 2053